

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร
Factors of Administrative Affecting School Effectiveness
under the Secondary Educational Service Area Office Phichit

รักกิจ ช้างจัน^{1*} และ จารุนันท์ ขวัญแน่น²
Rukkit Changjan^{1*} and Jarunan Khwannan²

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร^{1*}

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร²

Master of Education Program in Educational Administration Faculty of Education Kamphaeng Phet Rajabhat University^{1*}

Assistant Professor Dr., Faculty of Education Kamphaeng Phet Rajabhat University²

Corresponding author, E-mail: rukkit_ch@live.kpru.ac.th^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่น่าจะส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา 4) สร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 300 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 84 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยทางการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารของสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง 4) การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอนมีตัวแปรด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านงบประมาณที่มีอำนาจในพยากรณ์โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 โดยรวมร้อยละ 74 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{z} = .270z_1 + .196z_5 + .163z_6 + .339z_7$

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร, ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the administrative factors of school, 2) to study the effectiveness of school administration, 3) to study the relationship between administrative factors that are likely to affect school administration effectiveness, 4) and to develop a predictive equation for school administration effectiveness under the Secondary Educational Service Area Office Phichit. The sample group consisted of 300 teachers and school administrators. The sample size was determined by using Krejcie and Morgan's table and selected through stratified random sampling. The research instrument was Likert-scale questionnaire with 84 items, having a reliability coefficient of 0.98. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis.

The research results revealed that 1) the overall level of administrative factors was high, and 2) the overall effectiveness of school administration was also high. 3) there was a strong correlation between administrative factors and school administration effectiveness. Furthermore, the stepwise 4) multiple regression analysis identified four variables related to personnel development, organizational structure, information technology, and budgeting with statistically significant predictive power at the .05 and .01 levels, collectively explaining 74 % of the variance. The predictive equation in raw and standardized scores can be written as: $\hat{Z} = .270Z_1 + .196Z_5 + .163Z_6 + .339Z_7$

KEYWORDS: Administrative Factors, Effectiveness of School Administration,
The Secondary Educational Service area Office Phichit

บทนำ

สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในด้านคุณภาพของนักเรียนในการบริหารจัดการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นผู้มีความรู้ คู่คุณธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาของชาติ ถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุในเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติและตามนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติที่สามารถทำให้นโยบายของรัฐบาลเห็นผลการปฏิบัติที่เป็นจริงเกิดขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญ และมีส่วนรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการเรียนที่ จะให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะความสำเร็จของการบริหารการศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ (นฤกร ปั่นพุ่มโพธิ์, 2561)

การบริหารสถานศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องใช้ปัจจัยการบริหารหลายอย่าง ดังที่ กรรณ ภู่มะลิ (2556) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้แก่ การมีส่วนร่วมการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ภาวะผู้นำทางการศึกษา และการปฏิบัติตามนโยบายการศึกษา ดังที่ นิวัฒน์ น้อยมณี (2553) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจอยู่กับโรงเรียนที่ตนรับผิดชอบ รู้จักโรงเรียนและชุมชนของตนเป็นอย่างดี เป็นที่ยอมรับของชุมชน มั่นใจได้ว่าจะสามารถบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็น

อย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องนำปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษามาใช้จริงจัง ดังที่ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2555) กล่าวว่า ในการบริหาร และการจัดการทางการศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในการจัดการศึกษา ได้แก่ วิธีการและประสิทธิผลโรงเรียนเกิดจากปัจจัยการบริหารโรงเรียนที่ดี มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน โรงเรียนที่มีปัจจัยการบริหารที่ดี กล่าวคือ มีสภาพทางสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ผู้เรียน ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ เอกสาร สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ มีงบประมาณเพียงพอ และมีทรัพยากรมนุษย์ที่พร้อมเพรียง ย่อมส่งผลให้การบริหารงานโรงเรียนตามขอบข่ายงานที่ได้รับจากการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณบุคคล ด้านวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป มีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่โรงเรียนได้วางไว้ เมื่องานตามขอบข่ายที่วางไว้มีประสิทธิผล ก็ย่อมส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในด้านต่าง ๆ สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น เห็นคุณค่าของการดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนั้นปัจจัยการบริหารโรงเรียนจึงมีผลต่อการบริหารงานตามขอบข่ายที่ได้รับการกระจายอำนาจ อีกทั้งยังมีผลต่อการพัฒนาเยาวชนบุคคลในโรงเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของชาติ แต่จากข้อเท็จจริงก็ยังคงเห็นปัญหา ด้านการศึกษาที่สะท้อนการลงทุนสูงทางด้านงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษา ในทางตรงกันข้ามคุณภาพของผู้เรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ ผู้เรียนขาดทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งสะท้อนผลกลับไปยังความด้อยคุณภาพ และด้วยประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน คุณภาพของครู และผู้บริหารโรงเรียน รวมถึงปัญหาความต่อเนื่องของนโยบายการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการบริหารจัดการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557) และพฤติกรรมในการนำของผู้บริหารไม่ดี

ปัจจัยในการบริหารที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ปรับเปลี่ยน และพัฒนาสิ่งแวดล้อม พัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้นั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาด้านบุคลากร ด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านงบประมาณควบคู่กันไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร (2565) เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 มีภารกิจหลักในด้านการส่งเสริม สนับสนุน และบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายใน/ภายนอก (SWOT Analysis) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร เพื่อส่งเสริมพัฒนาจุดแข็ง แก้ไขปรับปรุงจุดอ่อน นำโอกาสมาปรับใช้ และสกัดกั้นอุปสรรคเพื่อการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด ทั้งนี้มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศ และของโลก

จากความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ให้มีประสิทธิผลของ การบริหารสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัย

การบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร เพื่อนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา การบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่น่าจะส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยใช้ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตัวแปรพยากรณ์

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร
2. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ได้จำแนกเป็น 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านงบประมาณ

ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ได้จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ระยะเวลาในการทำวิจัย ระหว่างปี พ.ศ. 2566-พ.ศ. 2567

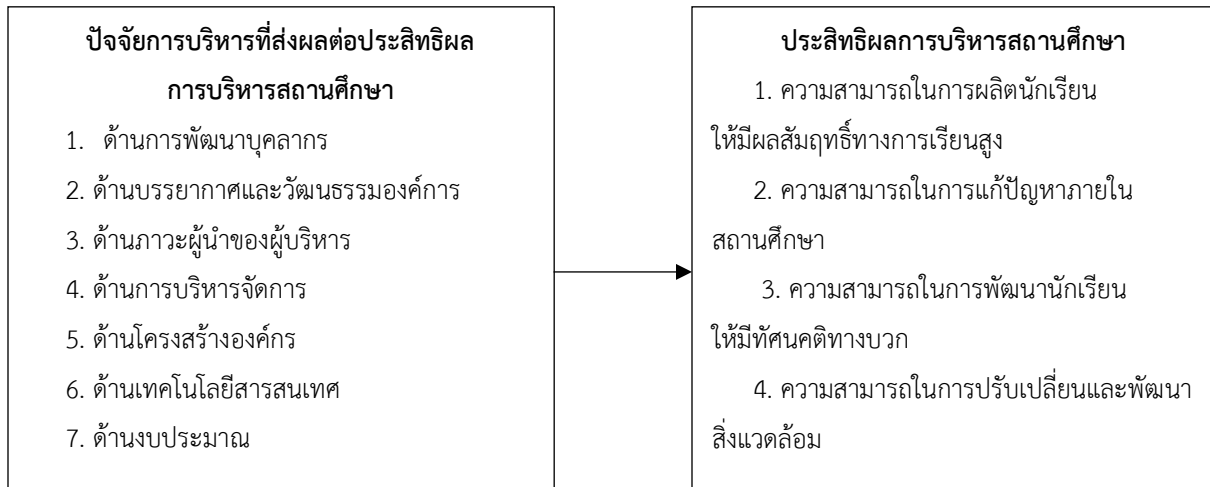
วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยจำแนกเป็น ครูผู้สอน จำนวน 879 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 909 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร, ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร รวมทั้งสิ้น 300 คน จำแนกเป็น ครูผู้สอน จำนวน 275 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้ตารางเครื่องสุ่มและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหลังจากที่ได้จัดทำเป็นเครื่องมือแล้วได้มีการนำไปพัฒนาคุณภาพด้วยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยโครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของสถานศึกษา ที่ดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางการบริหารของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุระดับปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ซึ่งมีข้อคำถาม จำนวน 50 ข้อ

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุระดับประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ซึ่งมีข้อคำถาม จำนวน 34 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ กระทำโดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งผลการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน ครูผู้สอน 35 คน รวมจำนวน 40 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้ไปหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยการหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ด้วยวิธีสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) และการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) รายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยแต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.67-0.90 และโดยรวมมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และรายปัจจัย คือ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 2) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 3) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 4) ด้านการบริหารจัดการ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 5) ด้านโครงสร้างองค์กร มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 6) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 และ 7) ด้านงบประมาณ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

2. ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยแต่ละข้อคำถาม มีค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.60-0.81 และโดยรวมมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และรายด้าน คือ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 2) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 3) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 และ 4) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จำนวน 300 คน ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้จัดทำซองส่งเอกสารและติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

2. เมื่อถึงกำหนดส่งแบบสอบถามกลับคืน หากมีโรงเรียนใดยังไม่ส่งกลับคืน ผู้วิจัยติดตามขอความอนุเคราะห์โดยตรงจากผู้บริหารสถานศึกษา

สำหรับแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 300 ฉบับ ได้กลับคืนมา 300 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ทั้งโดยรวม และรายด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วนำมาแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การวิเคราะห์ระดับของประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ทั้งโดยรวม และรายด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วนำมาแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

4. การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดการนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม

ด้าน	ปัจจัยการบริหาร	ค่าสถิติ		แปลผล
		$\bar{X}$	$S.D.$	
1	ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.28	0.41	มาก
2	ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร	4.35	0.47	มาก
3	ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.44	0.48	มาก
4	ด้านการบริหารจัดการ	4.46	0.57	มาก
5	ด้านโครงสร้างองค์กร	4.49	0.57	มาก
6	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.42	0.51	มาก
7	ด้านงบประมาณ	4.29	0.53	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.39	0.45	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างองค์กร รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร ด้านงบประมาณ และด้านการพัฒนาบุคลากร ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ระดับของประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม

ด้าน	ประสิทธิผลของการบริหาร	ค่าสถิติ		แปลผล
		$\bar{X}$	$S.D.$	
1	ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.23	0.52	มาก
2	ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.38	0.46	มาก
3	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.58	0.46	มากที่สุด
4	ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสิ่งแวดล้อม	4.39	0.54	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.40	0.42	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และระดับมาก 3 ด้าน คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตามลำดับ

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยใช้สถิติ สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยรวม

ปัจจัยการบริหาร	โดยรวม (Y)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_1)	.743**	ระดับสูง
ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร (X_2)	.704**	ระดับปานกลาง
ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_3)	.734**	ระดับสูง
ด้านการบริหารจัดการ (X_4)	.710**	ระดับสูง
ด้านโครงสร้างองค์กร (X_5)	.725**	ระดับสูง

(ต่อ)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัยการบริหาร	โดยรวม (Y)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6)	.806**	ระดับสูง
ด้านงบประมาณ (X_7)	.785**	ระดับสูง
รวม (X)	.838**	ระดับสูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยรวม มีความสัมพันธ์กันระดับสูง ($r = .838$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กันส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง และมีบางส่วนมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r = .519 - .77111$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยใช้สถิติ การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยรวม (Y)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	B	S.E. _B	β	t	Sig.
1. เทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6)	.806	.650	.648	.135	.066	.163	2.057*	.041
2. การพัฒนาบุคลากร (X_1)	.839	.704	.702	.280	.046	.270	6.120**	.000
3. งบประมาณ (X_7)	.855	.730	.728	.268	.044	.339	6.104**	.000
4. โครงสร้างองค์กร (X_5)	.861	.741	.737	.146	.043	.196	3.421**	.001

a = .797 SE.est = ± 0.21651 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ มีทั้งหมด 7 ด้าน มีจำนวน 4 ด้าน ที่มีอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา โดยรวม (Y) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ งบประมาณ (X_7) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .339 ($B = .268$) รองลงมาคือ การพัฒนาบุคลากร (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .270 ($B = .280$) โครงสร้างองค์กร (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .196 ($B = .146$) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย

เท่ากับ .163 ($B = .135$) สามารถร่วมกันพยากรณ์ (Y) โดยรวมได้ร้อยละ 74 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ ± 0.21651 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ } \hat{y} = .797 + .280X_1 + .146X_5 + .135X_6 + .268X_7$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } \hat{z} = 270z_1 + .196z_5 + .163z_6 + .339z_7$$

อภิปรายผล

1. ผลจากการศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างองค์กร รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร ด้านงบประมาณ และการพัฒนาบุคลากร ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในการบริหารงานโดยใช้ปัจจัยทางการบริหารส่งผลให้การบริหารในโรงเรียนเกิดประสิทธิผล โดยผู้บริหารจำเป็นต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน การวางตัวบุคคลโดยกำหนดหน้าที่ไว้ชัดเจนในโครงสร้างสถานศึกษา การใช้วิธีการติดต่อสื่อสารกับบุคลากรด้วยวิธีการที่หลากหลาย การสร้างแรงจูงใจ และการพัฒนาบุคลากร ให้มีความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพ ซึ่งปัจจัยทางการบริหารเหล่านี้จะนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่วางไว้จนประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยงค์ ศรีโทมิ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้ปัจจัยทางการบริหาร 10 ด้าน ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การจูงใจ 5) บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร 6) โครงสร้างองค์กร 7) เทคโนโลยีสารสนเทศ 8) การบริหารจัดการ 9) งบประมาณ 10) ทรัพยากรการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมรินทกาส พัฒนทรัพย์พิศาล (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 ตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย 1) นโยบายสู่การปฏิบัติ 2) โครงสร้างขององค์กร 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 4) กระบวนการบริหาร 5) บุคลากร 6) งบประมาณ และทรัพยากรเพื่อการบริหาร 7) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร 8) บรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร 9) สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมาลย์ ลีทอง (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารได้ทั้งหมด 8 ด้าน ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ 2) บรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร 3) การบริหารจัดการ 4) การพัฒนาบุคลากร 5) หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน 6) โครงสร้างองค์กร 7) เทคโนโลยีสารสนเทศ 8) งบประมาณ

2. จากการศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการดำเนินงานตามเป้าหมาย มีการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และมีการวัด และประเมินผล ผ่านการนิเทศกำกับติดตามจากผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความรู้ทักษะที่จำเป็น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอนนารินทร์ ปัทม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนหัวหน้างานวิชาการ ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยของ เมรินทาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องงานวิจัยของ รัชดาพร ชื่นนุกข์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ปัจจัยองค์กรแห่งการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากสมการพยากรณ์ที่ดีที่สุด พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ของปัจจัยองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ได้ร้อยละ 76.70 และสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันระดับสูง ($r = .838$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กันส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง และมีบางส่วนมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r = .519 - .771$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความสามารถทางการบริหาร และพัฒนางานทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_1) ด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร (X_2) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_3) ด้านการบริหารจัดการ (X_4) ด้านโครงสร้างองค์กร (X_5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6) ด้านงบประมาณ (X_7) ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดาพร ชื่นนุกข์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ พงษ์มิตร (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศ ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับมากกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนเป็นตัวพยากรณ์พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านครู มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .882 สามารถรวมพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้ร้อยละ 77.80

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ มีจำนวน 4 ด้าน ที่มีอำนาจพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา (Y) โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ งบประมาณ (X_7) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .339 ($B = .268$) รองลงมาคือ การพัฒนาบุคลากร (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .270 ($B = .280$) โครงสร้างองค์กร (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .196 ($B = .146$) และ เทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .163 ($B = .135$) สามารถรวมกันพยากรณ์ (Y) โดยรวมได้ร้อยละ 74 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ ± 0.21651 เมื่อพิจารณาผลการสร้างสมการพยากรณ์ มีตัวแปรด้านการพัฒนาบุคลากร (X_1) ด้านโครงสร้างองค์กร (X_5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6) และด้านงบประมาณ (X_7) ที่อำนาจพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา จึงควรพัฒนาปัจจัยทางการบริหาร 4 ด้านนี้ เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพต้องอาศัยปัจจัยในการบริหารเป็นตัวขับเคลื่อนในการปฏิบัติงาน บุคลากรต้องมีความเป็นมืออาชีพ และมีความพร้อม มีครูผู้สอนครบชั้น สอนตรงตามวิชาเอก ด้านโครงสร้างสถานศึกษามีการกำหนดภาระหน้าที่ ขอบข่ายการทำงานไว้ชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด ปลอดภัย มีวัฒนธรรมองค์กรที่เสริมสร้างพลังบวกในการทำงาน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยเข้ามาปรับประยุกต์ใช้ในการทำงาน ขับเคลื่อนด้วยการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอนนารินทร์ ปัทม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 -.01 และการวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารงาน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครอง ชุมชน ด้านงบประมาณไว้ด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ทั้ง 7 ด้าน มี 4 ด้าน ที่มีอำนาจพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านงบประมาณ ซึ่งทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการพัฒนาบุคลากร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากร และเตรียมความพร้อมได้ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานที่กำหนด เพื่อให้สถานศึกษา และผู้บริหารได้นำไปปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลทำให้คุณภาพของสถานศึกษาสูงขึ้น

2. ด้านโครงสร้างองค์กร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางกำหนดโครงสร้างองค์กรในการจัดสายงานการบังคับบัญชา การกำหนดบทบาทหน้าที่ การแบ่งงาน การกระจายอำนาจ การควบคุมการปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้สถานศึกษา และผู้บริหารได้นำไปปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลบรรลุเป้าหมายของงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนา และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้บุคลากรให้มีองค์ความรู้ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่าง ๆ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. ด้านงบประมาณ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางบริหารงานงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เช่น การกำหนดแผนการจัดท่างบประมาณ และการบริหารทรัพยากร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมสถานศึกษาทั้งในจังหวัดพิจิตร หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

2. ควรมีการวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่มีปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารของสถานศึกษา เพื่อทำให้สถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการบริหารจัดการที่ถูกต้อง สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่มากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการพัฒนาความสัมพันธ์ประสิทธิภาพการบริหารของสถานศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือมาตรฐานในการศึกษาคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรุณา ภู่มะลิ. (2556). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 8(1), 158-172.

นฤกร ปิ่นพุ่มโพธิ์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 13(1), 82.

นิวัฒน์ น้อยมณี. (2553). คุณภาพครูกับคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.

- สอนนารินทร์ ปัทม. (2559). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประยงค์ ศรีโหม. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัชดาพร ชื่นนุกชุม. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมาลย์ ลีทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา ไม่ได้ตีพิมพ์]. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิรัตน์ พงษ์มิตร. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีระยุทธ ขาตะกาญจน์. (2555). เทคนิคการบริหารสำหรับนักการบริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. (2565). แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิจิตร ประจำปีงบประมาณ 2566. พิจิตร: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). โครงการปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียน (พ.ศ. 2557-2560) “สะท้อนปัญหาและทางออกตอบโจทย์ปฏิรูปการศึกษาไทย”. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). Harper Collins Publishers.
- Krejcie, R. V., & Mogan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608-609.